

VERTALEN IN STREEKTAAL UIT DE HAND GELOPEN

Bijbel in het Stellingwerfs vertaald

door Jolanda Visser-Hein

Dit magazine wordt door u gelezen omdat het over recycelen gaat. Bedrijven, machines, nieuwtjes, marktberichten oud papier, voor uw vakgebied zeker interessant. Vele recyclers kennen elkaar, ontmoeten elkaar op recepties, beurzen, congressen en dergelijke. Waar wordt dan over gepraat....precies....over prijzen, producten en machines. In deze rubriek geen papier, textiel, metaal, kunststof, of glas. We maken kennis met de recycler zelf. Wat doet hij als hij 's avonds thuiskomt of in het weekend.

Piet Bult van het automatiseringsbedrijf Compulaat heeft wel een heel aparte vrijetijdsbesteding. Hij vertaalde de Bijbel in het Nedersaksische dialect het 'Stellingwerfs'. Een taal die dagelijks door 25.000 mensen wordt gesproken.

En waar vind je het Stellingwerfs? In Friesland. RMB reisde af naar Nijeberkoop voor een uitleg van Piet Bult. Als je aan hem vraagt 'hoe kom je er nu bij om de Bijbel te vertalen', moet hij eigenlijk het antwoord schuldig blijven. Het is gewoon ontstaan. Een buurman vroeg of Piet zin had om mee te gaan naar een cursus Stellingwerfs. Dat leek hem wel wat. Maar als Piet iets doet, dan doet hij het goed. Hij maakte een vertaalprogramma, Nederlands-Stellingwerfs, en al gauw had hij 35.000 woordjes op de computer. Het werd een sport en alles wat hij tegen kwam, werd vertaald. Het computerprogramma werd steeds verfijnder. Piet had een zelf ontwikkelde 'vertaalmachine' die zelfs de persoonsvorm omdraaide. Het had Piet in zijn greep. En zo kwam van het een het ander.

De Bijbel

Piet is eigenlijk schrijver. Hij schrijft stukjes voor de krant en schrijft ook gedichten in de streektaal. Volgens Piet

heb je in een goed gesprek genoeg aan een woordenschat van zo'n vijfduizend woorden. De woordenschat van de Bijbel bestaat uit meer dan 35.000 woorden. Alle 77 Bijbelboeken bevatten samen ongeveer een miljoen woorden. Het gaat Piet niet om de religieuze kant van het verhaal, maar om de culturele waarde van het hebben van de Bijbel in de eigen streektaal, het Stellingwerfs. Het gaat om de nieuwe Bijbelvertaling die in 2004 uitkwam.

Verfijnen

De klus is bijna geklaard, een 'heidens' karwei volgens Piet. Nu is hij, samen met een vast clubje mensen, bezig het boek te verfijnen en de fouten eruit te halen. Iedere maandagavond onder het genot van sloten koffie en als vaste prik een gehaktbal komt de Bijbel op tafel. Als er niets meer aan te verbeteren valt, moet de Bijbel nog theologisch worden nagekeken. Volgens Piet zijn er drie taalhoogtes: elite taal, taal van de man in de straat en kroegpraat.

Welke Piet het meest aanspreekt, is niet duidelijk geworden.

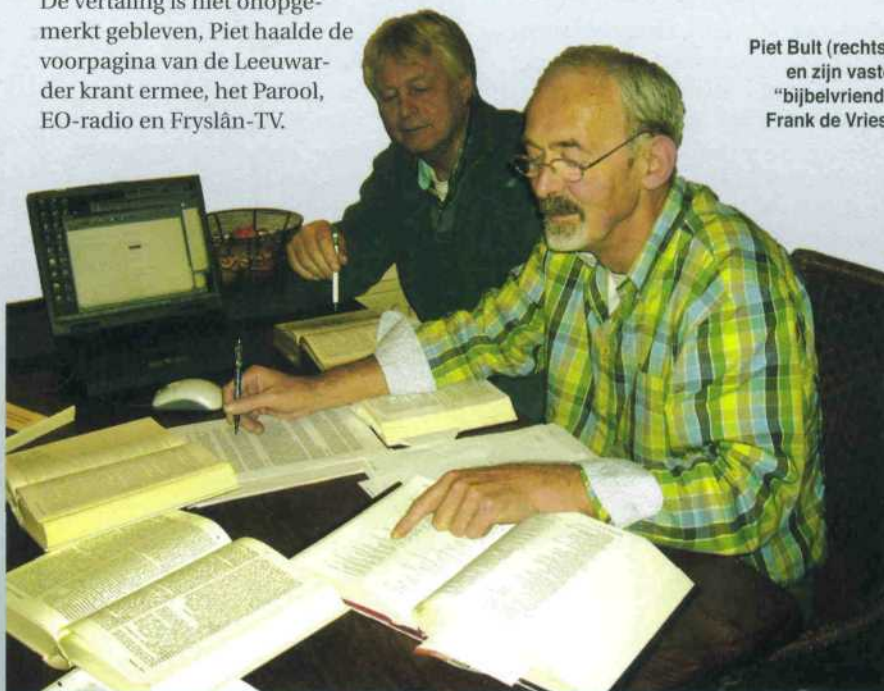
De vertaling is niet onopgemerkt gebleven, Piet haalde de voorpagina van de Leeuwarder krant ermee, het Parool, EO-radio en Fryslân-TV.

Uitgeven

De uit de hand gelopen hobby is inmiddels wel een beetje een prestigieuze kwestie geworden. Er is nu zoveel werk verricht, dat de Bijbel er ook moet komen.

Het drukken van de Bijbel, in een kleine oplage, is echter een kostbare geschiedenis, want de 'Bijbel in een Stellingwarfse vertaling' zal alleen door de Stellingwerfers en verzamelaars worden gekocht. Piet zou graag zien dat de Bijbel ook bij bibliotheken en universiteiten in de kast komt te staan. Zoals ook in zijn werk gaat Piet voor kwaliteit in plaats van kwantiteit. Het cultureel erfgoed is voor hem belangrijker dan er geld aan te verdienen. Om zijn doel te verwezenlijken, is Piet nog op zoek naar sponsors. Bedrijven uit de recyclingbranche misschien?!

We hopen voor Piet dat dit Stellingwarfse project gaat slagen. We horen graag wanneer de bijbel van de persen rolt. Maar of we hem kunnen lezen.....?■

Piet Bult (rechts) en zijn vaste "bijbelvriend" Frank de Vries.